

Gunnestad og Ivås påvirkethverandre

Gunnestad har velutviklet intelligens, men sviktende etisk holdning, sier psykiaterne

De psykiatriske sakkyndige leger i spionsaken, dr. med., overlege J. Lofthus og overlege Nils Berner Johansen, sa som vidner i retten torsdag at ingen av de to tiltalte gjennom hele perioden for de forbryteriske handlinger helt har dominert den annen. Overlege Loftus sa med full tilslutning av overlege Johansen: «Det har utvilsomt mer vært en vekselvirking enn at den ene har dominert den andre. Ivås har nok i perioder vært den dominerende, men forholdet synes å ha forandret seg». Statsadvokat L. J. Dorenfeldt bemerket til de sakkyndige at han ikke hadde funnet noen anger hos Gunnestad, men overlege Johansen mente at han hadde funnet en adekvat anger hos tiltalte.

Innledningsvis sa overlege Johansen at Karsten Magnus Gunnestad stort sett har vært frisk som liten, men han har hatt etpar lettere hjernerystelser. Siden 14–15-års alderen har han hatt visse stemnings-

svingninger, av og til har han følt seg helt utenfor. Dette mente han var en medvirkende årsak til at han sluttet på Stabekk skole og

Fortsatt side 10, spalte 6.

(Gunnestad —)

Fortsatt fra 1. side

Gunnestad -

flyttet til Rjukan for å gå på skole 10 år være fare for gjentagelse av straffbare handlinger?

Overlegen: — Det kan jeg ikke svare på nu. Da må vi undersøke ham når vi kommer så langt.

«STUDENT GUNNESTAD MED UKLANDERLIG FORTID»

Statsadvokaten leser fra Gunnestads egen redegjørelse om det som skjedde i Brobekkveien: «Jeg sank tilbake i setet. Noen umiddelbar fare for at spionasjen skulle bli oppdaget var det ikke så lenge Ivås var på fri fot. Tenk at jeg, Karsten Magnus Gunnestad, student med uklanderlig fortid, var arrestert med pistol i hånden. Politimennene tok ikke hensyn til meg. Jeg var en narr. Ved siden av meg satt et taket kjempeuhyre. Det eneste faste var stalet i min hoyre hånd. Torde jeg nå skyte...? Så gikk to skudd.»

Statsadvokaten leste litt lenger ut i skrivelsen:

«Eriksen hang på meg som en klegg. Påstanden om at jeg ville skyte ham, er bare tov.» Henvendt til overlegen spor statsadvokaten:

— Er dette kommet klart frem i samtaler med legene?

— Nei. Nei. Jeg vil si at hele hans oppførsel var en fryktreaksjon.

— Behøver en fryktreaksjon å bety at han flykter, kan det ikke også bety en vill kamp?

— Jo, det kan det selv sagt.

— Mener legen at det under hovedforhandlingen er kommet frem noe som indiserer bevisstløshet eller nedsatt bevissthet hos tiltalte i gjerningsøyeblikket, utover en slik innsnevring av bevissthet som vi fant hos Fredrik Fasting Torgersen ifjor?

— Nei, det er det ikke.

Under en lengre eksaminasjon som fulgte fra dvokat Bloms side om tiltaltes bevissthetgrad, avbrot plutselig statsadvokat Dorenfeldt:

— Hvis det er riktig som advokaten påstår vil vi aldri kunne tiltale noen for overlagt drap. Advokaten kommer langt inn på bevisvurderingen og jeg må protestere mot dette.

Advokat Blom: — Jeg går ut fra at lagmannen ville ha stagget meg hvis jeg gikk for langt.

Lagmannen smilende over skjermydselen mellom de to skarpe jurister: — Jeg må jo si at vi bor være forsiktige med å komme inn på bevisspørsmål når vi avhører de sakkyndige leger.

IVÅS EN PSYKOPAT

Overlege Lofthus fastslo at Erik Ivås er en psykopat. Overlegen sa at Ivås er den eldste av tre søskener. Han mistet sin mor da han var syv år gammel, og kom noe senere i oppføstringshus. Han har folkeskole og realskole.

Ved en tidlig undersøkelse fant militærleggen at Ivås var psykopat, hvilket de undersøkende leger nu også var enig i.

Overlege Lofthus sa om Ivås:

— Hele hans holdning og tilpasningsevne har vært avvikende fra andre ungdommers, men det er ikke noe sinnssykelig hos ham. Det er ingen karakterforandring, ingen sansebedrag og ingen svingninger av temperamentsmessig art hverken oppad eller nedad. Hans intelligensmessige utvikling har vært vanlig normal, i hvert fall ikke under gjennomsnittet. Han er sterkt selvbevisst, ja selvopptatt. Han har en sterk trang til å gjøre seg gjeldende, og han bruker ordklisjéer.

Statsadvokaten: — Det inntrykk har jeg ikke fått her.

Overlegen: — Nei vel, for her har han vært holdt i tomme av statsadvokaten, av lagmannen og av forsvareren. Han er determinert og selvsikker. Han har lest endel fra tegneserier kriminialromaner og enkelte ting av filosofisk art. Han har tatt sikte på stoff til verbalt bruk, og han har yndet å diskutere.

Statsadvokaten: — Var det litt kverulantisk?

— Ja. At det ble oppfattet slik har han endog ment var en honnor. Til å begynne med synes det som om Ivås har vært den dominante av de to, men det har forandret seg. Ivås rober mangel på etisk følelsefølelse. Han har en følelsesfattigdom, tildels følelseskulde. Han rober ikke noen skyldfølelse, viser ingen oppraktig anger. Den høyverdige hjerteknusende anger er ikke å finne hos ham. Han er meget sensasjonslysten. Han er en psykopat.

— Hva vil det si at han er psykopat?

— Begrepet psykopati er å sammenligne med en legemlig vanføret. Psykopatiske personligheter frembyr sterke avvikelse i sjellivet, og dette kan være medfødt eller utvikle seg senere i livet.

— At han er psykopat, kan det forandres?

— Ja. Hos alle mennesker er det

noe godt. Ivås sa selv at han ville behandles av lege. Han har også sagt om seg selv at han er fatalist, anarkist og ateist, men han ville ikke gå så langt som til å skyte.

De sakkyndige leger fastslo for Ivås og Gunnestad at de ikke var sinnssyke nu eller under tiden for de påklagede handlinger, men de har mangelfullt utviklede sjellevner og det er fare for gjentagelse av straffbare handlinger.

Prosedyren i spionsaken begynner mandag og avsluttes tirsdag.